

School for Teachers
Училище за учители

ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“ – СТИМУЛ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Даниела Мантарова, Станислава Анастасова
ПГТСД „Николай Хайтов“ – Варна

Резюме. Текстът разглежда опита, който имат учителите от Професионалната гимназия по горско стопанство и дървообработване „Николай Хайтов“ – Варна, по програма „Еразъм+“, прилагане и имплементиране на европейския опит в професионалното образование в гимназията и запознаване с европейските практики за валидиране на знания и умения и дуалното обучение и тяхното приложение.

Ключови думи: „Еразъм+“; европейски проекти; професионално образование; професионално обучение; дуално образование; неформални образователни методи; валидиране; програма „Коменски“; програма „Леонардо да Винчи“; учене през целия живот

Програма „Еразъм+“ заема важно място в професионалното обучение, защото дава възможности както на учениците, така и на учителите да разширят и надградят професионалните си компетенции в различни институции от ЕС, свързани с професионалното обучение. ПГТСД „Н. Хайтов“ – Варна, има дългогодишен опит в работата по проекти. Има трайни връзки със сродни центрове и училища за придобиване на професия. Гимназията е участвала в различни международни проекти като координатор и партньор по програми „Леонардо да Винчи“ и „Коменски“. Тогава се създадоха трайни контакти с партньори от различни европейски страни. Тези партньорства прераснаха в приятелства и се утвърдиха във времето чрез обмяна на добри практики между колеги и приятелства между ученици.

През 2015 г. екип от учители и специалисти участва в проект в Австрия – „Усвояване на европейски практики за валидиране на професионалните знания и умения“ по ключова дейност 1. Благодарение на усвоените умения в гимназията се разработи и успешно се прилага валидиране на професионалните компетенции. През 2016 г. експертна група учители бе обучена по проект „Усвояване на европейски практики за дуална система на професионално обучение“ от партньорска организация в Италия. Усвоените знания и

умения бяха успешно приложени и училището ни е едно от пилотните, където успешно се прилага дуалната форма на обучение. През 2015 и 2016 г. ПГГСД „Н. Хайтов“ беше партньор по проект „Форум-театърът – инструмент за обучение“. Учители и ученици усвоиха метода и днес успешно го прилагат в непосредствената си учебна дейност. Това обогати начините на преподаване и учене в гимназията и стимулира творческото мислене. През лятото на 2019 г. група ученици бяха на стаж в Австрия по програма „Еразъм+“ и усвоиха нови технологии и тенденции в мебелното производство. Това вдъхнови младите хора и допълни знанията им по професията. Дейностите по проектите спомогнаха за издигане професионалното образование в гимназията на по-високо ниво.

Изброените проекти се инициираха в отговор на потребностите от осигуряване на по-голяма практическа приложимост в обучението, осъществяване на тясна връзка между училище и бизнес и добавяне на мултикултурно и чуждоезиково измерение в професионалното обучение, внедряване на дуалното обучение в ПГГСД „Н. Хайтов“. Така учителите и учениците – участници в проектите, станаха по-адаптивни към новите условия. Благодарение на придобитите компетенции по време на дейностите по проекти в гимназията успешно се прилагат съвременни форми на обучение и оценка на професионалните компетенции, адекватни на съвременните изисквания. След проведените стажове, посредством транснационалното сътрудничество и натрупания опит в чужда страна учениците повишиха професионалните си компетенции и умения, съответстващи на изискванията на пазара на труда у нас и в ЕС.

Опознаването на европейския опит, стандарти и добри практики в обучението допълни професионалните знания на ползвателите. Проектите по програма „Еразъм+“ разшириха и личните компетенции на участниците, като повишиха мотивацията, формираха умения за работа в мултикултурна и чуждоезикова среда, повишиха межкултурната осведоменост и стимулираха ученето през целия живот. Работата по проекти разшири чуждоезиковите познания, формира умения за общуване с различни нива от управленската йерархия, изгради компетенции за справяне в непознати ситуации, повиши самочувствието и увереността в собствените възможности и осведомеността за европейските проекти. Подобрените компетенции на участниците в проекти ги направиха по-уверени и конкурентноспособни на пазара на труда у нас и в ЕС. Така ще се съкрати адаптивният период на учениците при постъпване на работа и успешно се прилагат съвременни форми на обучение в гимназията. Мобилността е преживяване с трайни следи в емоционален и професионален план за ползвателите, което след завръщането ги стимулира да изпълняват по-усърдно задълженията си, и повишава мотивацията им за бъдещо участие в подобни проекти.

Дейностите по проекти по „Еразъм+“ имат пряко въздействие върху ПГГСД, което се изразява в засилване интереса на ученици, учители и персонал към

възможностите, които предлага Програмата. Изпълнението на залегналите дейности засили връзката между ПГГСД и бизнеса, подобри организацията на провеждане, управление и контрол на стажовете на учениците. Чрез опита на партньорите се организира по-динамична, модерна и професионална среда на обучение съобразно нуждите и очакванията на обучаваните. Програма „Еразъм+“ спомогна за формиране дух на сътрудничество и всеотдайност да споделят знания между участници и институции, като се генерира междусекторен обмен. Европейските проекти съдействаха за приравняване критериите на оценка на различните европейски образователни системи с нашата чрез уеднаквяване на образователните стандарти и признаване на компетенциите, придобити в друга страна от ЕС. Проектите спомогнаха за уеднаквяване на изискванията и критериите на оценка между институциите (работодател – училище). Така професионалното образование в ПГГСД се издигна на по-високо ниво и стана по-привлекателно, отговарящо на европейските стандарти. Важен момент е да се отбележи, че благодарение на програма „Еразъм+“ мобилността се интегрира успешно в учебния процес.

“ERASMUS+” PROGRAMME – AN INSPIRATION FOR LIFE-LONG LEARNING

Abstract. The article shows the experience that the teachers from the Vocational School of Forestry and Woodworking “Nikolay Haytov” – Varna have in participating in “Erasmus+” program, the ways they acquired skills to implement the dual vocational education and training in the school and the gained skills for validation of knowledge in the field of vocational education.

Keywords: “Erasmus+”; European projects; vocational education; vocational training; dual education; dual training; non-formal education methods; validation; “Comenius” projects; “Leonardo da Vinci” projects; life-long learning

✉ **Eng. Daniela Mantarova**

Head Teacher

✉ **Ms. Stanislava Anastasova**

Teacher

Vocational School of Forestry and Woodworking “Nikolay Haytov”
Varna, Bulgaria

E-mail: dmantarova@abv.bg

E-mail: s_ivankova@abv.bg